הלה מיהח שהיא מומאח הלה

בטלו במעיה, ואם תאמר

כי ר' יהודה הכי נמי לעולם

תנא קמא נמי בשרה טמא

. התני. כלומר לא היא

שהיא טומאה חמורה, אלא

מומאה כלה והיא מומאח

הכי מאי בינייהו, ואמרינן

חסורי מחסרי והכי קתני, בשרה טמא טומאה קלה,

אבל טומאת מי חטאת

שהיא חמורה שמטמא

שר׳ יהודה אומר בטלו

במעיה, ולעולם באוכלין במעיה

במפיח, ולפולם באוכלין ר' יהודה כר' יוסי ור' שמעון סבירא ליה. רב אשי

אמר לטולם בטלו לומרי

י אמר מר ר' יוסי ור' שמעון

אומרים לאוכלין טמאין

שמעון בשיטת ר' עקיבא

אמרה שהמשקין מטמאין את האוכלין, ולא את

הכלים דדריש ידטמא

יזטמא הנוגע בו, דתנן בסוטה פרק בו ביום דרש

ר׳ עקיבא, וכל כלי חרש

וגו׳, [ו]כוותיה דריש הכא

ר' יוסי וכל משקה אשר ישתה בכל כלי יטמא,

האוכל הוווע כמשכה הזה

מיטמא מן המשקה, או

מן המשקה ולא האוכל מן

המשקה. אמרת לא כד המשקה, הבידה בידה היה, כלומר אין טומאה עושה כיוצא בה, ומאי היא

י ממשקה. אלא האוכל הוא

שמיטמא מן המשקה. רבינא אמר אין טומאה

. עושה כיוצא בה מרישא

עושה כיוצא בה מרישא דקרא נפקא, מכל האוכל אשר יאכל אשר יבא עליו

מים יטמא. טמא לא אמר

טמא וגם הנוגע בו יטמא, ---ואי ס״ד כי האוכלין לעולם

אין מיטמאין מן המשקין,

וכי יטמא דכתיב הכא

במשקה אשר ישתה שניהן

הוה ליה לקרא למיכתב חד

יטמא, תרי למה לי, אלא

דכתיב

לטומאת משקין, ויטמא

דכתיב במשקין אשר ישתה, לטמא טומאת

. דכתיב במשקה אשר ישתה

ולא לטומאת אוכליז.

. ודחינו ומה כלי המטמא

כלי. שאיז כלי מטמא כלי.

ריי, שאין כיי מטבות כיי. דקיימא לן שאין טומאה עושה כיוצא בה. משקין

.. הבאיז מחמת כלי דתנינז

. רספרא שהכלים מטמאי

את המשקין, שנאמר וכל משכר ייייי

משקה אשר ישתה בכל כלי יטמא כו׳ [אינו דין שלא יטמא את הכלים].

הא תינח משקין הבאין מחמת הכלי אין מטמאין את הכלי כדקאמרת

משקין הבאין מחמת שרץ

אמאי לא יטמו את הכלי. ודחינן וכי תמצא מן התורה בפירוש כתוב

שהשרץ מטמא משקין,

ואימא יטמא

אוכלין.

איז מיטמא

יטמא.

כר׳. אמרינן ר׳

ה) ולקמן כ.ז, ב) חולין לג: סוטה סו:, ג) [שמיני פרשה ח], ד) [ויקרא יא], ה) [מראה אש מ"ו], ליות שנונים לנוחה כד"ל ר"מ, ז) ולא מלאתי שם רק בהמגרש פו: רש"י ד"ה מפני שמוללת משמע כן. אמנס ברש"י חולין ט: ד"ה אם מבואר כן להדיא], ח) [וע"ע תוספות גיטין פו: ד"ה כל ותוסי חולין ט: ד"ה אם יכולה], ט) וודחחרי רו״לו י) ר״ח

תורה אור השלם וְכָל כְּלִי חֶרֶשׁ אֲשֶׁר
יִפַּל מֵהֶם אֶל תּוֹכוֹ כֹּל אַשַׁר בָּתוֹכוֹ יִטְמֵא וִאֹתוֹ ברו: ויקרא יא לג מְכָּל הָאֹכֶל אֲשֶׁר יַבְּבֶּל אֲשֶׁר יְבוּא עְלְיוּ מִים יִטְמָא וְבָל מַשְׁקָה אֲשֶׁר יִשְׁתָה בְּבָל בְּלִי אֲשֶׁר יִשְׁתָה בְּבָל בְּלִי ויקרא יא לד

מוסף רש"י

בו ביום דרש ר"ע. במס' ברכות (כח.) אמרינן יום שהושיבו ר"ח בן עזריה לנשיאות, שנתרבו תלמידים שנתנו רשות ליכנס לכל, שהיה רבן גמליאל אומר כל ח"ח שאין תוכו כברו אל יכנס לבהמ"ד ורבתה תורה בו ביום ולא היתה הלכה תלויה בבית המדרש שלא פירשוה (סומה כז:). וכל מהם וגר׳. שרן שנפל לאויר תנור שהוא כלי לאויר מרס נטמא והרי הוא ראשון והתנור מטמא מה שבתוכו והוי שני, וכתיב יטמל (חולין לג:). אינו אומר טמא. כל לשר נתוכו טמל, אלא יטמא. למדרש נמי יטמא שמטמא לחרים (סוטה בד:). לימד על ככר שני. להכי נקט . ככר לפי שהוא מצוי בתנוו שהוא כלי חרש (שם) דסתם תנור ככרות בתוכו (חולין שעושה שלישי בחולין. וקרא סתמא כתיב (סוטה כז:) משמע בין חולין בין תרומה

מוסף תוספות

א. מים ושרץ. תוס' ר"פ. ם. ג. גבי בשר הפורש מז , האבר בעודו מחובר לא היה ראוי לקבל טומאת אוכלין כל זמן שלא הוכשר כדמוכח וכו' גבי כששימש. מוס' הרח"ש. ד. והוא הדין בהמה וחיה. . תוס' ר"פ. ה. שלא ימלא כלי זה ויערה בכלי אחר קודם קידוש. רש"י חולין ט: נעשה בהן מלאכה ונפסלו. רש"י שס. ז. שנתקדשה ח. כלומר שמור אותו למי נדה שלא יעשה בהן מלאכה. שס. מ. [וגם לטעם הראשון דפסול משום] דחיותן בכלי היינו קודם קידוש דדרשינן ליה ממים חיים אל כלי. תוס׳ הרח"ם. י. גבי אוכל דאיו מטמא אוכל. תוס' ר"פ. יא. הוא טמא ווזאיז . עושה כיוצא כו והה"נ דמשקין

בטלו במעיה. דאינן ראויין למי חטאת ואין עוד שמן עליהן. ואי אית ליה לרבי יהודה משקין בעלמא מטמאו אוכל נהי דבטלי מתורת מי חטאת לענין דלא הוי טמא אב הטומאה לטמא אדם וכלים שם משקה טמא מי ליכא עלייהו כשאר משקין לטמא בשר זה שהוא אוכל

ואמאי בטלו במעיה לגמרי אפילו מלטמא בשר זה דהיינו טומאת אוכליז קלה נהי דטומאה חמורה לא מטמאו אם נגעו אדם וכלים בהן בתוך המעים דהא אין שם מי חטאת עליהן טומאה קלה כגון את הבשר לטמאו דהא משקין בעלמא נינהו ושם טומאה לא פקע מינייהו דניטמאו מחמת עלמן דאין נגיעה גדולה ממה שהן נוגעין בעלמן וכי אזיל שם מי חטאת מינייהו הוו להו משקין שנגעו במי חטאת אלא ש"מ מכולהו הדר ביה וכיון דבחוץ לא מטמאו משקין אוכלין אלא מדרבנן הכא דמילתא דלח שכיחה לה גזור: טומחה חמורה. אדם וכלים. טומאה קלה אוכלין: והא בשרה טמא האמר. דלא טימא אלא את הבשר ולא תנא אדם וכלים הנוגעין בהן טמאין: אבל טומאה חמורה. שיהא עדיין שמן עליהן לטמא אדם הנוגע בהן לא מטמאי שר׳ יהודה אומר בטלו במעיה מתורת מי חטחת: רב השי המר לעולם לגמרי. דאפי׳ שם משקה בעלמא ליכא עלייהו דה"ל משקה סרוח ותניא בת"כם וכל משקה אשר ישתה בכל כלי יטמא פרט למשקה סרוח: ר' יוסי תלמידו של ר' עקיבא היה כדתניא ביבמות בהבא על יבמתו (דף סב:) והיה העולם שמם עד שבא ר"ע אצל רבותינו שבדרום ושנאה להם ואלו הן ר"מ ורבי יהודה ור' יוסי ור"ש ור"א בן שמוע: דדרים יטמא. דכתיב גבי אוכלין טמאין יטמא ואיהו נמי דריש יטמא דכתיב גבי משקין טמאין יטמה: בו ביום. ביום שמינו חת ר"ח בן עוריה לנשיחות: חשר יפול מהם אל תוכו. ותניא בהכל שוחטין (חולין כד:) אע"פ שלא נגע אלא נחלה באוירו ה"ל כלי ראשון וכתיב כל אשר בתוכו יטמאדי מחמת הכלי ה"ל אוכל שני ואינו אומר טמא אלא יטמא לדרוש ביה יטמא: לימד על ככר שני. דהח קרח משתעי בחוכלין כדכתיב בתריה מכל האוכל אשר יאכל והוא היה בחוך הכלי יטמא אלמא ככר שני עושה שלישי ואף בחולין דקרא סתמא כתיב. והא ליכא למימר דאוכלין שבו מקבלין טומאה מן

השרץ דליהוי אויר כלי כמאן דמלי טומאה וניהוי אוכל ראשון דא"כ אף כלים שבאוירו יטמאו ובפרקין [כ.] מפרשינן לה בהדיא דעל כרחך שני הוא ומן הכלי הוא מקבלה שמטמא את השלישי. ואני שמעתי ככר עושה כיוצא בו ואית ליה לר"ע אוכל מטמא אוכל וא"א לומר כן משום דלח חשכחן לה בהדיח וע"י הדחק נחמר וח"כ כי חקשי לעיל [יד.] והא אין אוכל מטמא אוכל ודחיק נפשיה ואוקמה מדרבנן טמא נימא כר"ע ס"ל דהא ר"ע גופיה איירי ביה והוסיף עדות על עדותו ולקמן דקאמר לא כך היה ולא מצי לדחויה אלא ע"י טעם זה לא מלינו טומאה עושה כיולא בה הרי מלינו לר"ע ועוד בהדיא אמר לקמן [ע"ב] בההוא יטמא לטמא את המשקין ולא אוכל כיוצא בו: והכא.

במלו במעיה ואי סלקא דעתך מכלים הוא דהדר ביה אבל באוכלין כר' יוםי ור' שמעון סבירא ליה אמאי בטלו במעיה לגמרי נהי דמומאה חמורה לא מממאו מומאה קלה מיהא ניממאו מאי במלו במעיה נמי במלו מטומאה חמורה אבל טומאה קלה מטמאו מכלל דתנא קמא סבר מומאה חמורה נמי מטמאו הא בשרה טמא קתני כולה ר' יהודה היא וחסורי מיחסרא והכי קתני פרה ששתתה מי חמאת בשרה ממא בד"א מומא' קלה אבל מומאה חמורה לא שרבי יהודה אומר במלו במעיה רב אשי אמר לעולם במלו במעיה לגמרי ¢משום דהוה ליה משקה סרוח ר' יוםי ורבי שמעון אומרים לאוכלין ממאין לכלים מהורים אמר רבה בר בר חנה אמר ריש לקיש רבי יוםי בשימת ר"ע רבו אמרה דדריש ישמא ישמא סדתנז . בו ביום דרש ר"ע יוכל כלי חרש אשר יפול מהם וגו' אינו אומר ממא אלא ישמא יטמא אחרים לימד על ככר שני שעושה שלישי בחולין והכא היכי דריש יוכל משק׳ אשר ישתה בכל כלי יממא יממא לממא מומאת אוכלין אתה אומר לממא מומאת אוכלין או אינו אלא לממא מומאת משקין אמרת לא כך היה מאי לא כך היה אמר רב פפא לא מצינו מומאה שעושה כיוצא בה רבינא אמר מגופיה דקרא נמי לא מצית אמרת ישמא לשמא מומאת משקין דאי סלקא דעתך יממא דסיפא לממא מומאת משקין יממא דרישא נמי לממא מומאת משקין ניערבינהו וניכתבינהו 2מכל האוכל אשר יאכל אשר יבא עליו מים וכל משקה אשר ישתה בכל כלי ישמא תרי ישמא למה אשר ישתה בכל כלי ישמא תרי ישמא למה לי אלא יממא דרישא לממא מומאת משקין יטמא דסיפא לטמא טומאת אוכלין ואימא לטמא את הכלים ולאו ק"ו הוא ומה כלי שמממא משקה אין מממא כלי משקין הבאין מחמת כלי אינו דין שלא יממאו את הכלים ואימא כי לא מממאו משקין הבאין מחמת כלי אבל משקין הבאין מחמת שרץ ה"ג

הא בשרה ממא קתני. משמע דוקא בשרה אבל אדם וכלים לא והיינו משום דנפסלו בהיסח הדעת ואם תאמר כיוו דפרחה מהן טומאה חמורה אפי׳ טומאה קלה לא לטמאו דהא אמרי׳ בפ׳ בא סימן (נדה נא.) ובפ' טבול יום (זבחים קה.) כל שסופו לטמא טומאה חמורה לא בעי הכשרא שרץ וחשיב ב

כאילו נגע בשרץ והיינו דוקא בעוד שסופו לטמא טומאה חמורה אבל כשאין ראוי כבר לטמא טומאה חמורה בעי הכשר כדאמרינן בפרק בהמה המקשה (חולין עג:) גבי בשר הפורש מאבר מן החי דלא מהני ליה י מה שסופו לטמא טומאה חמורה כשהיה עם אביו לשויה מוכשר כיון דלאחר שפירש ממנו אין ראוי לטמא טומאה חמורה וי"ל דשאני התם ג כששימש מעשה ען שימש כדאמרינן בהעור והרוטב (שם דף קכע.) ולכך כשפירש מאביו בעי הכשר אבל מי חטאת לריך שיהו ראויין מתחלה לשתיה ונמלא טומאה חמורה שלהן אינו מעשה עך אלא מטעם שיהיו ראויין לשתיית אדם דבע"א לא היו ראויין להואה ולכך אף כשנפסלו לא פרחה טומחת משקין:

במלו במעיה. אבל בעודם בפיה לא בטלו אע"ג דאמרינן במסכת פרה (פ"ט מ"ג) דכל העופות פוסלין מי חטאת ד אור״י דהתם מיירי קודם קדוש ונפסלים כדפ״הי בהנוקין (גיטין נג) דבעינן שתהא חיותן בכלי ה או משום מלאכה י והכא איירי לאחר הידוש ו מדחשיב להו סופו לטמא טומאה חמורה ומלאכה אינה פוסלת אחר קידוש כדתנן במסכת פרה (פ"ד מ"ד) מים מלחכה פוסלת בהן עד שיתן לתוכן אפר ש (ובסיפא) יליף לה מדכתיב למי נדה " וכבר הם למי נדה שובטלו במעיה משום היסח הדעת ובתוספת' ודמהוואות פ"ח) מפרש טעמ' דר"י משום דכתיב למשמרת יצאו אלו שאינם למשמרת הואיל ששתתה מהן הפרה: לא מצינו מומאה עושה ביוצא בה. פי׳ הקונט׳ כדדרשינן לקמן יטמא שאין טומאה עושה כיולא בה ואית ספרים דל"ג לקמן ולשון לא מלינו לא משמע כן דמשמע דמעלמא נפקא לן ממשמעות ומפר"י לא מלינו טומאה עושה כיולא בה כדרשינן

לעיל' (דף יד.) מטמא הוא יא: ירבינא אמר מגופיה דקרא לא מצית אמרת. לאי מ״ל

לטומאת משקין לא לכתוב אלא חד יטמא תרי זימני למה לי יב למעוטי שאין

טומאה עושה כיולא בה: לכוה כדי שמשמא משקין. וא"ת משקין הבאין מחמת אוכל לא יטמאו אוכל מהאי ק"ו וכן אוכל הבא מחמת משקין לא יטמא משקין וי"ל דהכא עביד שפיר ק"ו דמה כלי שאין מטמא כלי משום שהוא קל שאינו אב הטומאה דכשהוא אב הטומאה מטמא כלי וכ"ש משקין הבאים מחמת כלי דקילי טפי אבל מה שאין אוכל מטמא אוכל היינו לפי שאין עושה כיוצא בו וא"ת משקין הבאים מחמת כלי שנגע במת מנלן דלא מטמאו כלי דמק"ו דכלי לא אתי דכלי שנגע במת מטמא כלי וי"ל דהאי קרא בשרץ כתיב יג אבל משקין שנגעו בכלי שנגע במת לא כתיב:

ולאו

גבי יטמא דמשקין דקאמר רבי יוסי [טח.] דמטמא אוכל היכי דריש ליה רבי יוסי דמוקי ליה לטמא אוכל ולא לטמא משקה כיוצא בו ולא כלי: וכל משקה אשר ישתה בכל כלי. אם היה המשקה הזה בתוכו של כלי חרם דהא עלה קאי יטמא ודריש ביה יטמא לטמא את האוכל: לא מלינו טומאה שעושה כיולא בה. כדאמרינן לקמן נש"בן דלהכי קרינא יטמא למימר דהוא טמא ואין טושה כיולא בו: ואי ס"ד. האי יטמא דכתיב במשקה בסיפיה דקרא לטמא משקים קאמר ויטמא דרישא דכתיב גבי אוכל ע״כ לטמא משקין מוקמי ליה לקמיה א! דהכתיב לעיל מהאי קרא טמא הוא ואמרינן הוא טמא ואין עושה כיוצא בו ומדאיצטריך למעוטי אוכל מכלל דמשקין מטמאי א"כ יטמא יטמא למה לי ליערבינהו ונכתבינהו כו': ואימא. יטמא דסיפא לטמא את הכלים ואמאי קאמר רבי יוסי [טו.] לכלים טהור: ומה כלי. שטימא את המשקה הזה לא יוכל לטמא את הכלי כדאמר לקמן [כ:] כל אשר בתוכו יטמא מכל האוכל אוכלין ומשקין מיטמאים מאויר כלי חרס ואין כלים מיטמאים מאויר כלי חרם משקין אלו שבאין מחמת כלי אינו דין כו׳: ואימא כי לא מטמאו משקין הבאים מחמת כלי. דבהאי קל וחומר הוא דנפקא לן דאין משקה מטמא כלי 🕫 (אימא כי לא מטמאו משקין כלי) הני מילי משקין הבאין מחמת כלי אבל משקין שנגעו בשרץ יטמאוהו:

דמממאו משקין הבאין מחמת שרץ מי כתיבי

הגהות מהר"ב רנשבורג רש"י ד"ה ואי ס"ד [א וכו' דהכתיב לעיל מהאי

קרא. מלת לעיל נמחק ונ"ב

נ"ל בתר האי קרא:

מיניה. סוס׳ הרל"ש. יב. ואין ריבוי אחר ריבוי אלא למעט לומר דאין אחד מהם עושה כיוצא בו, ומסתבר למימר דמידי דכוותיה קא ממעט. שס. ועי' מהלש"ל כאן שפי' כן דברי התוסי. מיהו פחי לדעו דוד כתב דלהכי כתב נות הוא של התקיד בי אחד בו אלא מכני להוא או הוה בחופה ביתוח במחום מכנים ביתוח ביתוח ביתוח ביתוח ביתוח ביתוח המ רחמנא יטמא לומר שאין טומאתו של זה נוכן בתוסי ר"פ בתוספת ביאור, וע" מי הכ"ן, יג. זכיון דבתיב בשרין לא משפר למדרשיה לטמא את הכלי. מוס' שלק, וכיון דהאי משקה לא מטמא כלי הה"ב משקין שנגעו במת כיון דלא אשכחן בשום דוכתא שיקבל כלי טומאה אלא מאב הטומאה. מוס' הלל"ש.